

Místní lidové soudy na Jablonecku

Abstrakt

Práce Místní lidové soudy na Jablonecku sestává ze dvou základních částí. V obecné části práce pojednává o instituci místních lidových soudech obecně, o jejich ideových východiscích, zákoně o místních lidových soudech a jeho výkladu, o problematice vybraných institutů souvisejících se zákonem o místních lidových soudech a činnostech těchto soudů. Ve zvláštní části tvořené částmi 2 – 4 se práce zaměřuje na aplikaci a srovnání poznatků obecné části na praxi konkrétních místních lidových soudů na Jablonecku, resp. v okrese Jablonec nad Nisou.

Pro obecnou část byly jako zdroje využity zejména dobové monografie o tématu místních lidových soudů a dobové články v odborných časopisech Právník a Socialistická zákonnost. Práce rovněž vychází i ze současných textů, zejména statí L. Soukupa. Ve zvláštní části práce zpracovává dostupné archivní fondy o jednotlivých místních lidových soudech uložené ve Státních okresních archivech v Jablonci nad Nisou a Mostě.

Místní lidové soudy byly experimentem socialistické justice, stojící na rozhraní mezi soudní a výkonnou mocí, charakterově podobné dnešním okresním soudům a přestupkovým komisím. Vznikly v roce 1961 na základě zákona č. 38/1961 Sb. Projednávaly šest typů provinění nižší společenské nebezpečnosti, za něž mohly ukládat opatření sankční povahy. Základním východiskem jejich činnosti a důvod vzniku těchto soudů však bylo výchovné, nikoliv represivní působení. Místní lidové soudy mohly rovněž dle zákona projednávat jednoduché majetkové spory. K tomu však v případě místních lidových soudů na Jablonecku nikdy nedošlo. Vyzdvihovaným faktorem vedle výchovného působení bylo s ním spojené působení preventivní a spolupráce místních lidových soudů se společenskými organizacemi. Úlohu soudu odvolacího hrál v případě odvolání proti rozhodnutí MLS okresní soud, jenž rovněž zastával ve vztahu k místním lidovým soudům funkci mentora - garanta jejich činnosti. Místní lidové soudy vznikaly při podnicích nebo v obcích.

Počet místních lidových soudů v okrese Jablonec nad Nisou se ustálil na deseti, z toho pět bylo podnikových a pět obecních. Fungovaly po celou dobu existence institutu místních lidových soudů do roku 1969.

Klíčová slova:

místní lidový soud, Jablonec nad Nisou, soudnictví